

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Magatartástudományi Intézet
A tárgy neve: Orvos-egészségügyi szociológia Angol nyelven: The Sociology of Medicine and Healthcare Német nyelven: Medizin- und Gesundheitssoziologie Kreditértéke: 2 Heti óraszám: 2 előadás: 8 gyakorlat: 20 szeminárium: Tantárgy típusa: <u>kötelező</u> kötelezően választható szabadon választható
Tanév: 2022/23
Tantárgy kódja: AOKMAG524_1M <i>(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)</i>
Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Purebl György Munkahelye, telefonos elérhetősége: SE ÁOK Magatartástudományi Intézet, 1089. Nagyvárad tér 4. Beosztása: tanszékvezető egyetemi tanár Habilitációjának kelte és száma: 05/2019 Semmelweis Egyetem, Budapest
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumában: A 20. század második felében az orvoslásban a biomedikális modellt egyre inkább felváltotta a rendszerszemléletű bio-pszicho-szociális elmélet. E megközelítés szerint a megbetegedések háttérben mind a biológiai, mind a pszichológiai, mind pedig a társadalmi háttértényezőknek és kölcsönös egymásra hatásuknak jelentős szerepe van. Oktatásunkban e szemlélet alapján közelítjük meg az egészség-betegség világának különböző témaköreit. A fenti megközelítést alapul véve, az orvosi szociológia célja, hogy megismertesse a leendő orvosokat azokkal a társadalmi tényezőkkel, amelyeknek az ismerete a gyógyítás folyamatában elengedhetetlen. A társadalmi egyenlőtlenségek szerepének megismerése, az egészségügyi rendszerek működésének alapelvei, az orvosi hivatás és átalakulása vagy a medikalizáció jelensége egyaránt részei a képzés tematikájának. Oktatási és projektfeladati programunk része továbbá, a digitális egészség/egészségügy társadalmi relevanciájú kérdéseibe való betekintés.
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): Nagyvárad téri Elméleti Tömb (NET) 1089 Budapest Nagyvárad tér 4. Elméleti Orvostudományi Központ (EOK) 1094 Budapest Tűzoltó utca 37-47. City Corner Irodaház Kupolaterem (KOHSZ-CC-KUPT) 1091 Budapest, Üllői út 25.
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: Azon társadalmi háttérismeretek megszerzése, amelyek a páciensekkel való első találkozás előtt és a gyógyító munka egész folyamatában elengedhetetlenül szükségesek. A társadalmi, interkulturális és egészségügyi rendszert érintő legfontosabb, orvosok számára leginkább szükséges háttértudás megszerzése. A tantárgy egyik fontos pillérét adó esetelemzések révén a társadalmi kérdések mindennapi orvosi gyakorlatban való megjelenésének megismerése.

A projektfeladat révén gyakorlati kutatómunkában való tapasztalatszerzés és a teammunka alapjainak elsajátítása.

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

nincs

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

I.félévben: 1-12, II. félévben: 13-24. csoportoknak

A kurzusra történő jelentkezés módja:

Neptun

A tárgy részletes tematikája:

(Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével, megjelölve a vendégoktatókat.

Mellékletben nem csatolható!

Vendégoktatókra vonatkozóan minden esetben szükséges CV csatolása!)

1.Egészség és betegség a társadalomban – bevezetés az orvosi és egészségszociológiába **(előadás)** Dr. Györffy Zsuzsa

2.A digitális egészség kihívásai **(előadás)** Dr. Györffy Zsuzsa

3.Interkulturális kérdések az orvoslásban I. **(előadás)** Döbrössy Bence

4. Interkulturális kérdések az orvoslásban II. **(előadás)** Döbrössy Bence

5. Az orvosi szociológia módszerei – bevezetés az orvosi szociológiábaI. **(gyakorlat:** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

6. Az orvosi szociológia módszerei II. **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

7. Orvoshoz fordulás-betegviselkedés I. **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

8. Orvoshoz fordulás-betegviselkedés. II.**(gyakorlat,** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

9. Társadalmi egyenlőtlenségek I. **(gyakorlat,** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

10. Társadalmi egyenlőtlenségek II. Az egészségügyi rendszerek általános jellemző **(gyakorlat,** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. SusánszkyAnna, Dr. Boros Julianna)

11. Az egészségügyi rendszerek általános jellemzői I. **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna Virág))

12. Egészségügyi rendszerek általános jellemzői II. **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

13. Orvossá válás, a hivatás jellegzetességei **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

14. Összefoglalás **(gyakorlat** Döbrössy Bence, Dr. Girasek Edmond, Dr. Györffy Zsuzsa, Dr. Susánszky Anna, Dr. Boros Julianna)

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:

Népegészségtan

A digitális egészségügy alapjai

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka:

(Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.)

Projektmunkafeladat elvégzése a szorgalmi időszakban

A gyakorlatokon a hallgatók kisebb teamekben, egy-egy témát dolgoznak fel. A témát és a teamek konkrét munkáját (módszer, altéma stb.) a diákok a gyakorlatvezetővel konkretizálják. A csoportmunka sikeres elvégzéséhez a hallgatók módszertani segédanyagot kapnak, melyet az oktatási anyagok között a honlapon, a tankönyvben, ill. az e-learning rendszerben (Moodle) találhatnak meg.

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon való részvétel nem kötelező.

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, a gyakorlatvezetők minden gyakorlat elején jelenléti ívet töltenek ki. A félév során maximum 2 hiányzás lehetséges. Félévenként legfeljebb egy gyakorlatról (két oktatási óráról) való hiányzás pótlásaként elfogadható egy másik tanulócsoporthoz való részvétel.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:

(Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.)

Projektmunka feladat**A félév aláírásának követelményei:**

A gyakorlatok legalább 75 százalékán való részvétel, valamint a projektmunka elvégzése.

A projektmunkára maximálisan 40 pont adható, amely beleszámít a vizsgajegybe.

A vizsga típusa:

Kollokvium

Vizgákövetelmények:

(Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját.)

Az előadások és a gyakorlatok anyaga, illetve a tankönyv megfelelő fejezetei.

Írásbeli vizsga.

A vizsga anyaga az előadások és szemináriumok témája, a honlapra feltöltött fogalomtár illetve a tankönyv megfelelő fejezetei. Az előadások anyaga az Intézet honlapjáról (illetve a Moodle rendszerből) letölthetőek.

A kötelező írásbeli teszt- és esetelemző vizsgán a hallgatók az alábbi témakörökből vizsgáznak:

1. Betegség, gyógyítás, társadalom. Epidemiológiai korszakok.
2. Az egészségzociológia alapvető módszertani kérdései.
3. Az egészségi állapot egyenlőtlenségeinek kialakulásában szerepet játszó főbb tényezők.
4. Egészségmagatartás: hagyományos és nem hagyományos rizikó- és protektív tényezői.
5. Gyógyítók a társadalomban: az orvosi hivatás változása és az orvoslás jövője.
6. Az egészségügyi rendszerek jellegzetességei.
7. Hozzájárás és költségnövelő tényezők az egészségügyben.
8. Az interkulturális egészségügyi ellátás kérdései.

Az osztályzat kialakításának módja és típusa:

(Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.)

A vizsga a TVSz 30§-ának megfelelő kombinált vizsga, amely az évközi tanulmányi

teljesítmény (projektmunka) értékeléséből és írásbeli teljesítményértékelésből áll."Az osztályzat a félév során teljesített feladatok eredményei alapján alakul ki. A projektmunka teljesítésével maximum 40, az írásbeli vizsga során maximum 60 pont szerezhető. Feltétel továbbá a az írásbeli vizsgán min. 51% elérése.

A két pontszámot összesítve az értékelés kategóriái:

Jeles (5): 85-100 pont

Jó (4): 74-84 pont

Közepes (3): 61-73 pont

Elégséges (2): 51-60 pont

A vizsgára történő jelentkezés módja:

Neptun

A vizsga megisméltésének lehetőségei:

TVSZ szerint

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):

Györffy Zsuzsa - Szántó Zsuzsa: *Orvosi szociológia*. Semmelweis Kiadó, Budapest, Semmelweis Kiadó 2020.

Kötelező tananyagok:

Az előadások és gyakorlatok témái (elektronikus tananyagok), illetve a tankönyv megfelelő fejezetei.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma:

Oktatási Bizottság véleménye:

Dékáni hivatal megjegyzése:

Dékán aláírása: